

Sygn. akt VIII U 1391/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Pierzycka-Pająk
Protokolant:	Agata Kędzierawska

po rozpoznaniu w dniu 4 września 2014 r. w Gliwicach

sprawy W. R. (R.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania W. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 maja 2014 r. **nr** (...) SP (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej począwszy od 1 kwietnia 2014 roku;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Maria Pierzycka-Pająk

Sygn. akt VIII U 1391/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 maja 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił W. R. prawa do emerytury górniczej, z uwagi na brak wymaganego okresu 25 lat pracy górniczej. W uzasadnieniu wskazano, że ubezpieczony na dzień 8 kwietnia 2014r. udowodnił jedynie 20 lat, 3 miesiące i 14 dni pracy górniczej. Dodatkowo wskazał, że do pracy równorzędnej z pracą górniczą nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 2 stycznia 1996r. do 4 grudnia 2000r. bowiem ZUS uznał, że z przedłożonego przez odwołującego świadectwa pracy wynika, że jego stosunek pracy został rozwiązany na mocy porozumienia stron, nie zaś w związku z likwidacją kopalni.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury górniczej. W uzasadnieniu oraz w toku procesu podnosił, że właśnie

w związku z likwidacją dotychczasowego pracodawcy był zmuszony przenieść się do pracy w innej kopalni mimo, że w początkowym okresie było to dla niego mniej korzystne.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko. Nadto ZUS wskazał, że w świadectwie pacy z dnia 2 stycznia 1996r. jako przyczynę rozwiązania stosunku pracy wpisano porozumienie stron, zaś w nawiasie zapisano KWK (...). Brak natomiast informacji o likwidacji KWK (...). Dodatkowo organ rentowy zauważył, że od dnia 2 stycznia 1996r. odwołujący podjął pracę w KWK (...), co w ocenie ZUS jednoznacznie wskazuje na rozwiązanie stosunku pracy w związku z przekazaniem pracownika do nowego pracodawcy i równocześnie nie daje podstaw do uznania, że sytuacja ta zaistniała w związku z likwidacją KWK (...).

Sąd Okręgowy w Gliwicach ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony W. R. urodził się w dniu (...)

W dniu 8 kwietnia 2014r. ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury górniczej.

Wniosek ten został załatwiony odmownie zaskarżoną decyzją z dnia 21 maja 2014r.

Sąd ustalił, że ZUS uwzględnił ubezpieczonemu 20 lat, 3 miesiące i 14 dni pracy górniczej wymienionej w art. 50c ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r.

o emeryturach i rentach z FUS. Do pracy równorzędnej z pracą górniczą organ rentowy nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia w KWK (...) od 2 stycznia 1996r. do 4 grudnia 2000r. z uwagi na nie uznanie przez ZUS, aby zatrudnienie u tego pracodawcy zostało przez odwołującego podjęte w związku z likwidacją KWK (...).

Ponadto Sąd ustalił, że w okresie od 16 lipca 1979r. do 31 grudnia 1995r. ubezpieczony był zatrudniony w KWK (...). Początkowo pracował kolejno jako elektromonter, dozorca i sztygar zmianowy w oddziałach powierzchniowych. Następnie od 1 września 1988r. do końca zatrudnienia u tego pracodawcy pracował jako sztygar zmianowy w oddziałach wykonujących pracę wyłącznie pod ziemią.

Z dniem 1 lutego 1994r. KWK (...) Sp. z o.o. została postawiona w stan likwidacji. Nadal jednak trwało wydobywanie węgla i pracownicy w dalszym ciągu wykonywali swoją pracę. Pod koniec roku 1995 powszechnie wiadomym w tej kopalni było, że z końcem tego roku definitywnie ustanie wydobywanie węgla i pracownicy dołowi w większości zostaną zwolnieni z pracy. Odwołujący w związku z powzięciem informacji o sytuacji kopalni, podjął działania w celu pozyskania innej oferty zatrudnienia. Otrzymał ofertę podjęcia pracy w KWK (...), z momentem zaprzestania wydobywania przez likwidowaną KWK (...). Wprawdzie wiedział, że nie ma szans od razu podjęcia pracy pod ziemią, ale równocześnie miał świadomość, iż w okresie kilku najbliższych lat możliwość taka, wobec posiadania przez niego kwalifikacji i uprawnień, z dużym prawdopodobieństwem powstanie. Odwołujący miał świadomość, że jego umowa o pracę z KWK (...), najpóźniej z początkiem roku 1996 również zostanie rozwiązana z powodu wdrożonej likwidacji tej kopalni. W związku z powyższym wystąpił do pracodawcy o wcześniejsze rozwiązanie umowy o pracę w celu umożliwienia mu podjęcia pracy w KWK (...). Równocześnie miał świadomość, że gdy nie zwolni się z pracy w KWK (...) na mocy porozumienia stron z końcem roku 1995, to pracodawca i tak go zwolni z końcem tego roku, z powodu braku zasadności dalszego zatrudniania pracowników dołowych, podyktowanego zaprzestaniem wydobywania.

Z dniem 2 stycznia 1996r. odwołujący podjął pracę w KWK (...), jako sztygar zmianowy oddziału urządzeń elektrycznych podstawowych na powierzchni, a od dnia 1 grudnia 1996r., jako sztygar oddziałowy oddziału urządzeń elektrycznych podstawowych na powierzchni. W takim charakterze pracował do 4 grudnia 2000r., bowiem od następnego dnia podjął pracę jako sztygar zmianowy oddziału urządzeń elektrycznych przodkowych pod ziemią, zaś od 1 września 2005r. jako nadsztygar BHP pod ziemią.

Sąd ustalił nadto, że gdyby nie likwidacja KWK (...) i zaprzestanie wydobywania, a tym samym brak pracy dla pracowników dołowych, odwołujący w żadnej mierze nie poszukiwałby nowej, tym bardziej mniej płatnej pracy na powierzchni, u innego pracodawcy.

Przy założeniu że sporny okres pracy w KWK (...) od 2 stycznia 1996r. do 4 grudnia 2000r. należy zaliczyć do pracy równorzędnej z pracą górniczą, Sąd w oparciu o niekwestionowane przez strony wyliczenia organu rentowego ustalił, że ubezpieczony na dzień 8 kwietnia 2014r. udowodniłby wymagany okres 25 lat pracy górniczej łącznie z pracą równorzędną z pracą górniczą.

Ubezpieczony w dalszym ciągu jest zatrudniony w KWK (...) i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Powyższy stan faktyczny ustalił Sąd na podstawie: akt emerytalnych odwołującego, akt osobowych ubezpieczonego dołączonych do akt niniejszej sprawy, pisma Spółki (...) S.A. z dnia 28 lutego 2014r. (k.13 a.o.r.), wyjaśnień ubezpieczonego słuchanego w charakterze strony (zapis nagrania protokołu z rozprawy w dniu 4 września 2014r. minuty od 9:51 i nast.).

Sąd dał w całości wiarę wyjaśnieniom odwołującego ponieważ są one logiczne i przekonywujące, nadto znajdują pełne potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym zebrany w sprawie. Za ich wiarygodnością przemawia treść pisma Spółki (...) S.A. z dnia 28 lutego 2014r., z którego jednoznacznie wynika, że już z dniem 1 lutego 1994r. KWK (...) Sp. z o.o. została postawiona w stan likwidacji, zaś wydobycie węgla ustało w niej z dniem 31 grudnia 1995r. i od tej daty pracownicy dołowi kopalni w większości nie byli już w dalszym ciągu potrzebni, ani przydatni zlikwidowanemu pracodawcy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r., Nr 153, poz. 1227, ze zm.).

Zgodnie z art. 50 a ust. 1 tej ustawy górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Po myśli art. 50a ust. 2 ustawy, wiek emerytalny wymagany od pracowników mężczyzn mających co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

W przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że ubezpieczony ukończył 55 lat życia i nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Przedmiotem sporu pozostawało ustalenie, czy skarżący legitymuje się wymaganym okresem pracy górniczej, który – wobec jego wieku – dla przyznania prawa do emerytury górniczej, zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy, musiałby wynosić co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1.

W zaskarżonej decyzji ZUS uznał za udowodnione przez odwołującego 20 lat, 3 miesiące i 14 dni okresów pracy górniczej.

ZUS nie uwzględnił do okresu pracy równorzędnej z pracą górniczą zatrudnienia odwołującego w KWK (...) od 2 stycznia 1996r. do 4 grudnia 2000r. na stanowisku sztygara zmianowego i oddziałowego oddziału urządzeń elektrycznych podstawowych na powierzchni.

Stosownie do treści art. 50 b powołanej ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Przepis art. 50c określa jakie zatrudnienie uważa się za pracę górniczą, a jakie za pracę równorzędną z pracą górniczą. W ustępie drugim tego artykułu w punkcie 2 wymieniono okresy pracy równorzędnej z pracą górniczą do której ustawodawca zaliczył zatrudnienie przy innych pracach, nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 i w pkt 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4.

W ocenie Sądu, postępowanie dowodowe, a zwłaszcza treść akt osobowych i emerytalnych ubezpieczonego, a szczególności treść pisma Spółki (...) S.A. z dnia 28 lutego 2014r., jak również wyjaśnienia odwołującego w charakterze strony, zgodnie i stanowczo wskazują, że zwolnienie ubezpieczonego z KWK (...) i jego przejście do KWK (...), niewątpliwie było bezpośrednio związane z likwidacją KWK (...).

Wprawdzie organ rentowy podnosi, iż do rozwiązania stosunku pracy doszło na mocy porozumienia stron, co w ocenie ZUS świadczy o przekazaniu odwołującego do KWK (...), nie zaś o rozwiązaniu umowy o pracę w następstwie likwidacji tej pierwszej kopalni. Należy jednak zgodzić się z ubezpieczonym, że gdyby nie likwidacja KWK (...) i faktyczne zaprzestanie w niej wydobycia węgla, nie było by po jego stronie konieczności podjęcia mniej korzystnego zatrudnienia jako pracownik powierzchni w KWK (...), gdzie otrzymywał o wiele niższe wynagrodzenie, niż jako pracownik dołowy KWK (...). Zatem w ocenie Sądu podjęcie przez odwołującego z dniem 2 stycznia 1996r. zatrudnienia jako sztygar zmianowy a następnie oddziałowy oddziału urządzeń elektrycznych podstawowych na powierzchni nastąpiło właśnie w związku z likwidacją KWK (...), a nie z chęcią zmiany przez odwołującego pracodawcy.

Mając powyższe na uwadze Sąd uznał, że odwołujący w spornym okresie tj. od 2 stycznia 1996r. do 4 grudnia 2000r. świadczył pracę równorzędną z pracą górniczą w rozumieniu art. 50c ust. 2, pkt 2 powołanej ustawy, zatem po doliczeniu tego okresu, do dotychczas uwzględnionych przez organ rentowy okresów pracy górniczej, spełnia on wymóg posiadania 25 lat pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej z pracą górniczą.

Reasumując, Sąd uznał, że odwołujący spełnił wszystkie przesłanki do przyznania mu emerytury górniczej i na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał W. R. prawo do emerytury górniczej od dnia 1 kwietnia 2014r., tj. od miesiąca zgłoszenia wniosku.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 12 ust 2 i § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.) w punkcie drugim orzeczenia.

SSO Maria Pierzycka – Pająk